

Schéma formové podoby středověké písně

Ukázka č. 3.33

1. Nesymetricky členěné (prokomponované) nápěvy <i>Jsou to útvary postrádající melodickou symetrii či opakování melodických řádků. Do této skupiny náleží např. liturgické hymny (Gloria, Credo ad.) a také krátké, tj. dvou nebo tříveršové strofy (Liedrufe).</i>	
2. Symetricky členěné nápěvy – jednoduchá strofa <i>Tento typ vytváří své formy 1) přiřazováním (adici) 2) opakováním (repetici) 3)variováním</i>	
2.1 Typy aditivní <i>Typ aditivní vzniká prostým přiřazováním nových melodických i textových úseků</i>	3.13
2.1.1 Dvouřádková strofa vzniklá adicí <i>Andělové ti poslové (12a 8a; $\alpha+\beta$)</i>	MHB 543
2.1.2 Třířádková strofa vzniklá adicí <i>Umučení i trýznění važmež nábožně my nyní (8a 8a 8a; $\alpha+\beta+\gamma$)</i>	MHB 510
2.1.3 Čtyřřádková strofa vzniklá adicí <i>Všeho světa stvořiteli milostivý spasiteli (8a 8a 8b 8b; $\alpha+\beta+\gamma+\delta$)</i>	MHB 290
2.1.4 Asymetrická strofa <i>Vstal jest této chvíle ctný Vykupitel (6a 5b 6a 5b 6c 3c 8d 5d; $\alpha+\beta+\gamma+\delta+\epsilon+\phi+\tau$)</i>	MHB 193
2.2 Typy repetiční <i>Princip opakování melodických úseků posiluje vnitřní vazbu a formovou celistvost. Opakování se děje buď: 1) návratem jedné, již exponované, části ($a+b+a+c$), nebo 2) návratem více částí.</i>	
2.2.1 Dvouřádková strofa vzniklá opakováním (<i>Světlo nejtajnější → sekvence</i>)	MHB 382
2.2.2 Třířádková strofa vzniklá opakováním <i>Chvalmež všickni krále nebeského → 10a+10a+10a; $\alpha+\beta+\beta$</i> <i>Pangamus melos glorie → /:α:/+β</i>	MHB 315 3.15
2.2.3 Čtyřřádková strofa vzniklá opakováním: <i>Kriste Králi stvořiteli věřících vykupiteli (8a 8a 8b 8b; $\alpha+\beta+\gamma+\beta$)</i>	MHB 372
2.2.4 Pětřádková strofa vzniklá opakováním: <i>Králi Kriste králs nad králi (8a 8b 7c 8c 8c; $\alpha+\alpha_1+\alpha_2+\alpha_3+\alpha_4$)</i>	MHB 110
2.3 Symetricky členěné nápěvy – dvoudílná strofa <i>Dvoudílná strofa (podle Nejedlého „sloka“, podle Mužika „cyklostrofa“) je útvar vyššího řádu mající dvě části- versus a repetitio. Repetitio je zpravidla útvar nápěvně i textové kontrastní.</i>	
2.3.1 Nunc angelorum gloria (/:a:/b+r ^o)	3.07
2.3.2 Barová forma	3.16
2.3.3 Reprízový bar (<i>Otce nebeského pochvalmež</i>); <i>Jezukriste Vykupiteli jenžs vstal z mrtvých</i> <i>Reprízový bar rozšiřuje druhou část (dopěv) buď nezměněným dílem A (AA/BA) nebo variováním dílem A (AA/BA₁)</i>	MHB 248 MHB 338